

ZAKAJ VLAGATI

V ZDRAVJE ZAPOSLENIH
IN KAKO SE TEGA LOTITI?

Uporabne informacije in odgovori na pogosta vprašanja

KAJ JE PROMOCIJA ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU? Promocija zdravja na delovnem mestu so sistematične ciljne aktivnosti in ukrepi, ki so namenjeni vsem zaposlenim in se izvajajo za vse zaposlene pod enakimi pogoji, z namenom ohranjanja in krepitev telesnega in duševnega zdravja zaposlenih ter njihovega dobrega počutja.

ALI JE PROMOCIJA ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU OBVEZNA? Da. Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) delodajalca v 32. členu zavezuje k načrtovanju promocije zdravja na delovnem mestu in zagotavljanju potrebnih sredstev zanjo ter k spremljanju njenega izvajanja. V 76. členu ZVZD-1 delodajalca, ki krši zakonsko določbo, nalaga globo v višini od 2.000 do 40.000 EUR.

ALI JE PROGRAM PROMOCIJE ZDRAVJA SAMOSTOJEN DOKUMENT? Načrt promocije zdravja na delovnem mestu je sestavni del izjave o varnosti z oceno tveganja (27. točka 76. člena ZVZD-1).

ALI OBSTAJAJO USMERITVE PRI PRIPRAVI PROGRAMA PROMOCIJE ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU? Obveza delodajalcev za načrtovanje, izvajanje in vrednotenje promocije zdravja na delovnem mestu kaže, da se je treba promocije zdravja na delovnem mestu lotiti sistematično. Načrtovati jo je treba dolgoročno ali vsaj srednjeročno, saj gre za dinamičen proces, ki se mora prilagajati zaposlenim ter ekonomskim, organizacijskim in kadrovskim možnostim delovne organizacije in delovnemu okolju v njej.

- Smernice za promocijo zdravja na delovnem mestu najdete na: http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/javno_zdravje_2015/promocija_zdravja_na_delovnem_mestu/Smernice_promocija_zdravja_na_delovnem_mestu-marec_2015.pdf .

- Spletni pripomoček za izdelavo programa promocije zdravja na delovnem mestu: <http://orodje.zdrav-na-delu.si/>

KORISTI PROMOCIJE ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU ZA DELODAJALCE IN ZAPOSLENE

Delodajalec	Zaposleni
Dobro voden program promocije zdravja na delovnem mestu	Varno in zdravo delovno okolje
Pozitivna podoba podjetja	Okrepljena samozavest
Višja morala zaposlenih	Manj stresa
Manjša fluktuacija zaposlenih	Višja morala
Manj bolniških odsotnosti	Večje zadovoljstvo z delom
Večja delovna učinkovitost	Večja skrb za lastno zdravje
Nižji stroški zdravljenja in zavarovanja	Boljše zdravje
Manjše tveganje za globe in sodne spore	Boljše počutje

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija

KAKO POTEKA PRIPRAVA PROGRAMA PROMOCIJE ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU?

Za izvajanje promocije zdravja na delovnem mestu ni standardnega vzorca ali predpisane metode. Delodajalcu so v pomoč koraki, ki so zapisani v Smernicah za promocijo zdravja na delovnem mestu in predstavljajo le enega izmed možnih načinov izvajanja promocije zdravja na delovnem mestu:

1. **Vodstvo** se mora zavedati, da izvajanje promocije zdravja na delovnem mestu prinaša številne koristi organizaciji, zaposlenemu in družbi, zato je potrebna **dejavna zavezanost** vodstva.
2. Imenujte **odgovorno osebo** oziroma **delovno skupino**, ki bo načrtovala in izvajala promocijo zdravja v organizaciji.
3. Ocenite **potrebe in pričakovanja** zaposlenih. To lahko naredite tudi s pomočjo anketnih vprašalnikov ali pogovorov, odvisno od velikosti organizacije.
4. Pripravite **načrt** promocije zdravja na delovnem mestu, ki naj vsebuje **namen** in **cilje**. Na podlagi tega predvidite **program** promocije zdravja na delovnem mestu, ki naj vsebuje ukrepe/aktivnosti ter **način** njihovega **spremljanja** in **vrednotenja**.
5. V skladu s programom promocije zdravja na delovnem mestu **izvedite načrtovane ukrepe/aktivnosti**.
6. **Redno spremljajte in vrednotite** program promocije zdravja na delovnem mestu in analizirajte njegov učinek.
7. Program promocije zdravja na delovnem mestu po potrebi **prilagodite/spremenite ali posodobite**, skladno z ugotovitvami analize učinkov in vrednotenja.
8. Promocija zdravja na delovnem mestu naj bo **trajen proces** v organizaciji. Po zaključnem sedmem koraku ponovno preverite oceno potreb in nadaljujte pri četrtem koraku.

DAVČNA OBRAVNAVA VLAGANJ V PROGRAME PROMOCIJE IN KREPITVE ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU

Zakon o dohodnini (ZDoh-2)

Plačila in bonitete delodajalca, vezane na izvajanje promocije in krepitve zdravja na delovnem mestu v skladu z ZVZD-1, ki se **ne štejejo kot boniteta** in se **ne vključujejo v davčno osnovo** dohodka iz delovnega razmerja:

- plačila delodajalca za **zdravstvene preglede zaposlenih**, ki jih je delodajalec dolžan zagotoviti na podlagi zakona, ki ureja varnost in zdravje pri delu, in bi opustitev zdravstvenega pregleda oziroma plačila pomenila kršitev zakona in s tem kazensko odgovornost delodajalca (3. točka tretjega odstavka 39. člena ZDoh-2);
- plačila delodajalca za **cepljenje zaposlenih**, pod pogojem, da iz izjave o varnosti z oceno tveganja delovnega mesta zaposlenega v skladu s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, sledi, da je treba takemu zaposlenemu zagotoviti cepljenje (4. točka tretjega odstavka 39. člena ZDoh-2);
- plačila delodajalca za **zavarovanje zaposlenih za nesreče pri delu**, ki ga je delodajalec dolžan zagotoviti na podlagi zakona in bi opustitev zavarovanja oziroma plačila pomenila kršitev zakona (5. točka tretjega odstavka 39. člena ZDoh-2);
- **bonitete**, ki jih delodajalec zaposlenemu ne zagotavlja redno ali pogosto, če vrednost vseh bonitet v mesecu **ne presega 13 evrov** (peti odstavek 39. člena ZDoh-2);
- **ugodnosti manjših vrednosti**, ki jih delodajalec zagotavlja **vsem** zaposlenim pod **enakimi pogoji** (1. točka tretjega odstavka 39. člena ZDoh-2).

Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2)

- pod pogojem, da so ukrepi promocije zdravja na delovnem mestu vključeni v izjavo o varnosti z oceno tveganja, se odhodki, nastali na tej osnovi, lahko obravnavajo kot davčno priznani odhodki (ob upoštevanju omejitev iz 29. člena v povezavi z 12. členom ZDDPO-2);
- odhodki za ukrepe promocije zdravja na delovnem mestu, ki se štejejo za boniteto in so obdavčeni po ZDoh-2, so davčno priznani odhodki, kljub temu, da so ta izplačila po 29. členu ZDDPO-2 odhodki, ki niso potrebni za pridobitev prihodkov, ki so obdavčeni po ZDDPO-2. Davčno so priznani tudi prispevki delodajalca, ki se obračunavajo od bonitet.

Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1)

- pravica do odbitka DDV za stroške, kot so na primer:
  - zagotavljanje koles za vožnjo na krajših razdaljah znotraj velikega delovnega območja;
  - tečajji za pridobitev kompetenc za obvladovanje z delom povezanega stresa.

Nekaj primerov:

Primer 1: Zagotavljanje svežega sadja in vode na delovnem mestu.

Ni boniteta: gre za ugodnosti manjših vrednosti, ki so zagotovljene vsem zaposlenim pod enakimi pogoji.

Primer 2: Cepljenje zaposlenih proti gripi.

Ni boniteta, če je povezano z ugotovitvijo možnih vrst nevarnosti in škodljivosti na delovnem mestu in v delovnem okolju ter je na tej podlagi delodajalec pripravil oceno tveganja v skladu s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu.

Primer 3: Plačilo vadbe – storitve izvaja zasebni športni delavec, ki mesečno izstavlja račune.

Ni boniteta: gre za plačilo vaditelju neodvisno od števila udeleženih zaposlenih na vadbi ter za ugodnosti manjših vrednosti, ki so zagotovljene vsem zaposlenim pod enakimi pogoji, ki jih je težko ovrednotiti in določiti vrednost posamezne bonitete posameznemu zaposlenemu.

Primer 4: Delodajalec plačuje zaposlenim karte za fitnes, savno, smučarske karte.

Je boniteta: ne gre za ugodnosti manjših vrednosti, hkrati pa vrednost teh kart presega 13 € na zaposlenega, kar bi lahko bil pogoj, da se te bonitete ne bi upoštevale v davčni osnovi.

Primer 5: Delodajalec omogoča svojim zaposlenim in njihovim družinskim članom 50 % popust na redne cene v svojem športnem centru.

Je boniteta: popust, ki ga odobri delodajalec svojim zaposlenim se šteje za boniteto, razen, če delodajalec odobrava svojim zaposlenim popust pod istimi pogoji kot vsem ostalim strankam.

Več informacij najdete na:

www.zdravi-in-uspesni.si

www.zdrav-na-delu.si

ali stopite v stik z nami:

Združenje delodajalcev Slovenije

Dimičeva 9, 1000 Ljubljana

E: delodajalci@zds.si

T: 01 563 48 80

**GOSPODARSKA ZBORNICA
DOLENJSKE IN BELE KRAJINE**

**sindikat
novinarjev
slovenije**

**ŠTAJERSKA
GOSPODARSKA
ZBORNICA**

**PRIMORSKA
GOSPODARSKA
ZBORNICA**
Chamber of Commerce
and Industry of Ptuznica

Projekta »Razvoj interaktivnega spletnega orodja za delodajalce za načrtovanje, izvajanje in evalvacijo ukrepov s področja promocije zdravja na delovnem mestu (ISOP)« in »Vseslovenska kampanja za ozaveščanje delodajalcev za ohranjanje in krepitev zdravja zaposlenih na delovnem mestu (Kampanja)« je na podlagi Javnega razpisa za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letu 2015 in 2016 finančno podprl Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.